CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Юридичний факультет

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету
_____проф. Віталій ГОРДЄЄВ
«28» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО (ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА)
обов'язкова навчальна дисципліна

Освітня програма: «Міжнародне право»
Спеціальність: D9 Міжнародне право
Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Юридичний факультет
Мова навчання: українська

Чернівці, 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право (загальна частина)» складена відповідно до освітньої програми «Міжнародне право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D9 Міжнародне право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право.

Розробник:

Кучук Світлана Михайлівна, *професор, доктор юридичних наук, професор*

Викладач, що забезпечує читання даної дисципліни

Кучук Світлана Михайлівна, *професор, доктор юридичних наук, професор*

Погоджено з гарантом
ОП Міжнародне право **д.ю.н., проф. Світлана КУЧУК**

Затверджено на засіданні кафедри Міжнародного права та порівняльного правознавства
Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

В.о. завідувача кафедри
міжнародного права
та порівняльного правознавства **д.ю.н., проф. Світлана КАРВАЦЬКА**

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії **PhD, ас. Лаура БЗОВА**

Мета вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право (загальна частина)» полягає в тому, щоб ознайомити студентів із теоретико-методологічними засадами правового регулювання приватноправових (цивілістичних) відносин, ускладнених іноземним елементом, функціонуванням колізійно-правового та матеріально-правового методів регулювання, а також надати їм практичні вміння роботи з джерелами міжнародного приватного права, їх аналізу, синтезу і тлумачення, а саме: дати студентам наступні знання та розуміння сутності, предмета, методів та системи міжнародного приватного права; класифікації, поняття та дії колізійних і матеріальних норм; інститутів кваліфікації правових понять і встановлення змісту норм іноземного права; місця джерел міжнародного приватного права в системі національного права України та практики їх застосування. Виробити у студентів вміння розпізнавати у невичерпній правовій реальності ознаки наявності іноземного елемента у приватноправових відносинах, виявляти колізії правопорядків та оцінювати тенденції, міру й форми впливу міжнародного приватного права на сучасний міжнародний цивільний оборот. Прищепити студентам практичні навички щодо використання методології колізійного прив'язування, тлумачення джерел міжнародного приватного права та застосування його норм у практичній діяльності юриста.

Пререквізити. Навчальна дисципліна «Міжнародне приватне право (загальна частина)» взаємопов'язана з навчальними дисциплінами: «Теорія міжнародних відносин», «Історія міжнародного права», «Міжнародне публічне право».

Після вивчення навчальної дисципліни здобувач володітиме наступними компетентностями що закріплені в Освітній програмі «Міжнародне право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D9 Міжнародне право:

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 2. Здатність формувати судження у сфері міжнародного права, права Європейського Союзу, національного права, порівняльного правознавства, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
СК 5. Здатність аналізувати зміст національних правових норм, інститутів і галузей права у порівняльно-правовому контексті.

СК 6. Здатність забезпечувати юридичний супровід правовідносин з іноземним елементом, зовнішньоекономічної діяльності та міжнародного економічного співробітництва.
СК 7. Здатність надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного публічного і міжнародного приватного права, права Європейського Союзу, національного права України та права інших держав; прогнозувати і оцінювати юридичні ризики зовнішньополітичних та зовнішньоекономічних ініціатив та шляхи їхньої мінімізації.
СК 12. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблеми в міжнародно-правовій та національно-правовій діяльності.
СК 15. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного приватного права.

Програмні результати навчання
РН 2. Розуміти історичний контекст формування міжнародно-правових норм та інститутів, цінності, що лежать у їхній основі, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного і національного права.
РН 3. Знати і розуміти нормативні положення, доктрини і принципи функціонування міжнародної і національних правових систем, здійснювати на цій основі аналіз та кваліфікацію правових явищ, застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.
РН 5. Здійснювати порівняльний аналіз правових систем, оцінювати і аргументувати їхні недоліки та переваги, знаходити і тлумачити релевантне іноземне законодавство, надавати консультації щодо його змісту і практики застосування, оцінювати та мінімізувати ризики юридично значущих дій з урахуванням множинності правових систем і юрисдикцій.
РН 7. Використовувати практику Європейського суду з прав людини, інших міжнародних судових та арбітражних органів, міжнародних організацій та інших договірних органів, теоретичні знання з міжнародного права і національного права для обґрунтування і захисту власної позиції, захисту інтересів клієнта та в інших професійних цілях.
РН 10. Вільно комунікувати з професійних питань державною та іноземними мовами усно та письмово, фахово використовувати юридичну термінологію.
РН 11. Забезпечувати ефективну комунікацію у міжнародному середовищі, знати і використовувати правила дипломатичного протоколу та ділового етикету, враховувати особливості міжкультурного спілкування, виявляти толерантність, повагу до різноманітності, традицій і цінностей представників інших держав.
РН 14. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного права.
РН 15. Використовувати сучасні цифрові технології, здійснювати збирання з різних джерел, систематизацію та аналіз інформації щодо міжнародних і національних правових процесів і явищ.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	4	4,5	135	26	38	-	-	71	-	екзамен
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		л	пр	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 Загальні положення міжнародного приватного права											
Тема 1.1. Предмет, методи та система міжнародного приватного права	15	3	4	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 1.2. Виникнення та розвиток науки міжнародного приватного права	15	3	4	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 1.3. Джерела міжнародного приватного права	15	3	4	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 1.4. Загальні поняття міжнародного приватного права	15	3	4	-	8	-	-	-	-	-	-

РАЗОМ	**60**	**12**	**16**	-	**32**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 Окремі аспекти і актуальні питання міжнародного приватного права											
Тема 2.1. Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права	15	3	4	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 2.2. Правовий статус юридичних осіб як суб'єктів міжнародного приватного права	15	3	5	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 2.3. Держава та міжнародні організації як специфічні суб'єкти міжнародного приватного права	15	3	5	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 2.4. Речові права	15	2	4	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 2.5. Загальні положення про зобов'язання в міжнародному приватному праві	15	3	4	-	8	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	**75**	**14**	**22**	-	**39**	-	-	-	-	-	-
УСЬОГО	**135**	**26**	**38**	-	**71**	-	-	-	-	-	-

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	**Тема 1.1.** Предмет, методи та система міжнародного приватного права 1. Поняття МПП 2. Предмет МПП 3. Методи правового регулювання в МПП 4. Природа норм МПП та його місце в національній системі права 5. Співвідношення МПП з цивільним правом та міжнародним публічним правом 6. Система МПП
2	**Тема 1.2.** Виникнення та розвиток науки міжнародного приватного права 1. Розвиток науки МПП 2. Роль і завдання, тенденції його розвитку

	3. Особливості МПП зарубіжних країн
3	**Тема 1.3.** Джерела міжнародного приватного права 1. Загальна характеристика джерел МПрП та їх співвідношення 2. Міжнародний договір як джерело МПП 3. Внутрішнє законодавство 4. Правовий звичай як джерело МПП 5. Судовий прецедент та правова доктрина як джерела МПП 6. Поняття, цілі та види уніфікації норм МПП
4	**Тема 1.4.** Загальні поняття міжнародного приватного права 1. Колізійна норма в МПП та її елементи 2. Види колізійних норм 3. Формули прикріплення 4. Сутність проблеми кваліфікації та основні способи її вирішення 5. Зворотне відсилання та відсилання до закону третьої держави 6. Застереження про публічний порядок 7. Обхід закону в МПП 8. Взаємність і реторсія 9. Встановлення змісту іноземного права
5	**Тема 2.1.** Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права 1. Поняття фізичної особи в МПП та джерела її цивільно-правового становища 2. Поняття та основні принципи цивільної правоздатності фізичної особи в МПП 3. Інститут безвісної відсутності та оголошення громадянина померлим в МПП 4. Поняття та зміст дієздатності в різних правових системах. Обмеження дієздатності фізичних осіб 5. Критерії визначення особистого статуту фізичних осіб у МПП 6. Основні принципи правового положення іноземців 7. Законодавство України про поняття іноземець та зміну правового статусу іноземця 8. Правовий статус іноземців в Україні, їх правоздатність та дієздатність 9. Правовий статус закордонного українця
6	**Тема 2.2.** Правовий статус юридичних осіб як суб'єктів міжнародного приватного права 1. Поняття, ознаки та правосуб'єктність юридичних осіб в МПП 2. Види юридичних осіб в МПП 3. Особистий статут і національність юридичної особи 4. Загальна характеристика правового статусу іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні 5. Правовий статус суб'єктів господарювання України за кордоном 6. Транснаціональні корпорації та міжнародні юридичні особи
7	**Тема 2.3.** Держава та міжнародні організації як специфічні суб'єкти міжнародного приватного права 1. Держава як суб'єкт майнових відносин 2. Імунітет держави та його види 3. Міжнародні міжурядові організації 4. Міжнародні неурядові організації 5. 1. Міжнародні міжурядові організації
8	**Тема 2.4.** Речові права 1. Поняття і види речових прав

	2. Об'єкти речових прав. 3. Способи набуття та захисту речових прав 4. Правова основа колізійного регулювання речових прав в МПП 5. Застосування закону місцезнаходження речі 6. Спеціальне колізійне регулювання речових прав 7. Колізійне регулювання захисту речових прав
9	**Тема 2.5.** Загальні положення про зобов'язання в міжнародному приватному праві 1. Поняття і особливості зовнішньоекономічного договору 2. Форма зовнішньоекономічного договору 3. Колізійно-правові питання зовнішньоекономічного договору 4. Загальні положення про цінні папери в міжнародному приватному праві 5. Колізійні норми щодо цінних паперів 6. Уніфікація колізійних та матеріально-правових норм щодо цінних паперів

Тематика практичних занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми
1.	Тема 1. Предмет, методи і система міжнародного приватного права 1. Поняття міжнародного приватного права. 2. Предмет міжнародного приватного права. 3. Методи правового регулювання в міжнародному приватному праві. 4. Юридична природа норм міжнародного приватного права і його місце в національній системі права. 5. Співвідношення міжнародного приватного права з цивільним правом України і міжнародним публічним правом. 6. Система міжнародного приватного права.
2.	Тема 2. Складові елементи системи міжнародного приватного права. 1. Види джерел міжнародного приватного права (загальна характеристика). 2. Внутрідержавне (національне) законодавство як джерело міжнародного приватного права. 3. Міжнародний договір в системі джерел міжнародного приватного права. 4. Міжнародний звичай. 5. Судова та арбітражна практика. 6. Роль міжнародних органів в процесі створення норм міжнародного приватного права. Уніфікація міжнародного приватного права. 7. Проблема кодифікації міжнародного приватного права.
3.	Тема 3. Загальні поняття міжнародного приватного права 1. Колізійна норма в міжнародному приватному праві та її елементи. 2. Види колізійних норм. 3. Формули прикріплення. 4. Сутність проблеми кваліфікації та основні способи її вирішення.

	5. Зворотне відсилання та відсилання до закону третьої держави. 6. Застереження про публічний порядок. 7. Обхід закону в міжнародному приватному праві. 8. Взаємність і реторсії в міжнародному приватному праві.
4.	Тема 4. Суб'єкти міжнародного приватного права 1. Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві: а) право-та дієздатність фізичних осіб; визнання безвісно відсутнім та оголошення померлим у міжнародному приватному праві; б) критерій визначення особистого статуту фізичних осіб у міжнародному приватному праві (громадянство, доміцилій); в) основні принципи правового положення іноземців (національний режим, режим найбільшого сприяння, спеціальний режим, преференційний режим); г) законодавство України про поняття "іноземець" та зміну правового статусу іноземців; д) правовий статус іноземців в Україні; е) основні питання правового статусу громадян України за кордоном; є) особливості правового статусу біпатридів і апатридів. 2. Правове положення юридичних осіб у міжнародному приватному праві: а) поняття юридичної особи; б) особистий статут і «національність» юридичної особи; в) загальна характеристика правового статусу іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні; г) правовий статус суб'єктів господарювання України за кордоном; д) транснаціональні корпорації та міжнародні юридичні особи; е) організаційно-правові форми спільної господарської діяльності в практиці міжнародного приватного права. 3. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права: а) держава як суб'єкт майнових відносин; б) імунітет держави та його види; в) правовий статус торговельних представництв держав за кордоном. 4. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного приватного права.
5.	<u>Тема 5. Речеві права</u> 1. Поняття і види речевих прав. 2. Об'єкти речевих прав у міжнародному приватному праві. 3. Цінні папери і оборотні документи. 4. Відносини власності у міжнародному приватному праві:

	а) загальні питання права власності у відносинах з «іноземним елементом» за законодавством України; б) застосування законів про націоналізацію; в) колізійні питання права власності за законодавством України та у міжнародному приватному праві; г) правове положення власності української держави і українських юридичних осіб за кордоном. 5. Правове регулювання іноземних інвестицій. 6. Міжнародний захист іноземних інвестицій.
6.	Тема 6. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві 1. Поняття і особливості зовнішньоекономічної угоди. 1. Форма зовнішньоекономічних угод. 2. Умови та облік (реєстрація) зовнішньоекономічних угод. 3. Колізійно-правові питання зовнішньоекономічних угод.

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом і виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички прийняття правових рішень. Відповіді на питання повинні бути законспектовані, їхнє викладення має бути стислим і чітким, обов'язковими є посилання на використані джерела. Форма контролю самостійної роботи – перевірка конспекту або обговорення на семінарському занятті. Питання, відведені для самостійної роботи, виносяться на поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль.

З метою самостійного визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентам пропонуються питання для самоконтролю набутих знань.

№ п/п	**Завдання для самостійної роботи**	К-сть год.дфн.	К-сть год.зфн
1.	Дослідіть проблеми теорії міжнародного та приватного права.	4	_
2.	Охарактеризуйте сучасні тенденції розвитку міжнародного приватного права.	4	_
3.	Проаналізуйте методологію міжнародного приватного права.	4	_
4.	Дослідіть особливості предмету міжнародного приватного права зарубіжних країн.	4	_
5.	Проаналізуйте узгодження законодавств різних держав.	3	_

6.	Визначте вплив актів міжнародної приватноправової уніфікації на національне законодавство України.	4	_
7.	Охарактеризуйте проблеми одноманітності практики застосування уніфікованих норм міжнародного приватного права.	4	_
8.	Дослідіть типові контракти як різновид способів реалізації приватноправової уніфікації.	4	_
9.	Проаналізуйте кваліфікацію юридичного конфлікту і «конфлікт кваліфікацій».	4	_
10	Проаналізуйте імперативні норми у міжнародному приватному праві.	4	_
11	Охарактеризуйте звернення до права держави з множинністю правових систем.	4	_
12	Дослідіть особливості правового статусу громадян України за кордоном.	4	_
13	Визначте особливості правового статусу юридичних осіб в іноземних державах.	4	_
14	Проаналізуйте доктрину «функціонального імунітету» держави в міжнародному приватному праві.	4	_
15	Дослідіть колізійні норми речового права у внутрішньому законодавстві України.	4	_
16	Охарактеризуйте міжнародно-правове регулювання іноземних інвестицій.	4	_
17	Визначте міжнародно-правове регулювання правочинів з іноземним елементом.	4	_
18	Проаналізуйте колізійні питання змісту міжнародного цивільно-правового договору.	4	_

Критерії до самостійної роботи студента

Самостійна робота оцінюється за результатами перевірки письмових матеріалів та загального тесту з питань, винесених на самостійне опрацювання: повне, структуроване, аргументоване виконання всіх завдань з використанням обов'язкової і додаткової літератури, правильними посиланнями і логічними висновками оцінюється максимально (6 балів); достатньо повне розкриття основних питань з незначними неточностями — 5 балів; загалом правильне, але поверхневе викладення без глибокого аналізу — 4 бали; фрагментарне і недостатньо аргументоване виконання — 3 бали; часткове, формальне опрацювання з суттєвими помилками — 2 бали; відсутність роботи, плагіат або повна невідповідність завданню — 0 балів.

Методи навчання

Викладання засноване на тісній взаємодії між викладачем та здобувачем із використанням інтерактивних методів з тим, щоб допомогти студентам розвивати аналітичні навички, здатність до логічно-обґрунтованої аргументації та розуміння міжнародно-правових аспектів з позицій доктрини та принципу верховенства права. Під час лекційних занять, в основному, використовуються пояснювально-ілюстративний, пізнавально-пошуковий та інтерактивний методи навчання і викладання: пояснення нового матеріалу, що має проблемний характер, у формі повідомлень, дискусій, консультацій, розв'язання ситуативних завдань, із застосуванням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій; організація лекції у формі, коли студенти можуть аргументовано висловлювати свої погляди та аналізувати позиції різних країн, демонстрація презентацій, інтерактивних платформ, віртуальних екскурсій до європейських інституцій тощо з тематики лекційного заняття.

Поєднання компетентнісного та інтерактивного підходів становить основу організації та проведення практичних занять з дисципліни. Використовується індивідуальна або групова робота, що передбачає колоквіуми, дебати, розв'язання реальних кейсів, завдань, які вимагають збору, систематизації та аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, її міжнародно-правової оцінки. Окрім цього, застосовується метод використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема демонстрація презентацій, доповідей, рефератів, есе, колективна робота з нормативною базою.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях шляхом усного та письмового опитування, бліц-опитування, перевірки конспектів самостійної роботи, виконання тестових завдань (у тому числі загальних тестів з питань, винесених на самостійне опрацювання), розв'язання кейсів, підготовки есе, рефератів, глосаріїв, схем і презентацій. Оцінювання проводиться за чіткими критеріями з урахуванням повноти, аргументованості, самостійності та правильності посилань на джерела.

Підсумковий контроль проводиться у формі усного екзамену, який включає теоретичні питання та практичні завдання. Результати поточного контролю (максимум 50 балів) та екзамену (максимум 50 балів) сумуються і переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС відповідно до затвердженої системи оцінювання.

Форми проведення занять: лекції, практичні заняття. Організація роботи слухачів передбачає понятєво-категоріальний масив з кожної теми, контрольні питання та самостійні завдання, роботу з науковою літературою, а також розв'язання проблемних ситуацій та дослідно-творчих завдань.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- тестування за принципами ЗНО на основі комп'ютерних технологій(стандартизовані тести);

- контрольні роботи;
- реферати;
- есе;
- дайджести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль: здійснюється на заняттях шляхом індивідуального та фронтального усного опитування, бліц-опитування; письмових самостійних робіт (есе, рефератів, написання тематичних глосаріїв тощо); ведення термінологічного словника; виконання практичних (індивідуальних та групових) завдань; підготовки та захисту відповідних схем, таблиць, діаграм, графіків; розв'язання кейсів з практичних завдань та задач-казусів; аналізу та обґрунтування (чи заперечення) судових рішень; взаємоконтролю магістрів у парах та малих групах; самоконтролю тощо.

Форма підсумкового контролю: комплексний іспит.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання індивідуальних завдань.

Усний виступ та виконання письмового завдання, під час практичного заняття, тестування з теми практичного заняття	**Критерії оцінювання**
6 балів	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
5 балів	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

4 бали	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
3 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
2 бал	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0 балів	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Доповнення виступу:

2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власніаргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнюєзміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

1 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагаютьдодаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Експрес-контроль:

2 бали нараховуються студентам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом,орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки.

1 бал отримують студенти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслитилише деякі проблеми теми.

Ведення опорного конспекту лекції:

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому стисло і системно викладено основний теоретичний матеріал у формі

основних понять і положень, що структурно й логічно пов’язані між собою. Дані поняття та положення є лишеопорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають записати студенти під час лекції. Його ведення сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв’язки між різними поняттями, положеннями,концепціями, проблемами, теоріями тощо.

Кожен студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Підчас аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі. Під час самостійної роботи рекомендується доповнити записи лекції та завершити виконання завдань, що були зазначені в Робочій програмі навчальної дисципліни.

2 бали нараховуються студентам, які в повному обсязі самостійно і творчо опрацювали всі питання лекції і вільно володіють її змістом.

1 бал нараховується студентам, які опрацювали лише окремі питання лекції і не достатньо вільно володіють її змістом.

Підготовка творчих завдань(есе, дайджест):

Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену Робочою програмою навчальної дисципліни. Головна мета есе - це самостійне розкриття студентом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми,питання.

Дайджест – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкритирізні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки.

2 бали отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об’єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки.

1 бал отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положеннякожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.

Ведення конспекту першоджерел:

2 бали отримують студенти, які опрацювали всю необхідну обов’язкову літературу,засвоїли її основні теоретичні положення, вміють їх пояснити і розтлумачити.

1 бал отримують студенти, котрі опрацювали не всю необхідну літературу, не завжди розуміють її вихідні теоретичні положення, поверхово їх пояснюють.

Критерії підсумкового контролю

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі екзамену. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, задачі, ситуаційні завдання тощо, що передбачають перевірку розуміння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС:

– здобувачам вищої освіти, які повністю оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, можуть дати відповіді на всі питання курсу, опанували рекомендовану літературу, виставляють оцінку **A**. При цьому оцінку – 100 балів (за шкалоюЧНУ ім. Ю.Федьковича), як виняток, можуть отримати тільки здобувачі вищої освіти, які, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявили активність в науково-дослідній роботі за тематикою курсу, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях тощо;

– здобувачам вищої освіти, які оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях допустили незначні неточності, ставлять оцінку **B**;

– здобувачам вищої освіти, які в основному оволоділи програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні, проте у відповідях допускають несуттєві помилки, ставлять оцінку **C**;

– здобувачам вищої освіти, які показали задовільні результати оволодіння Робочоюпрограмою навчальної дисципліни на репродуктивному рівні й при відповідях допускаютьпомилки, ставлять оцінку **D**;

– здобувачам вищої освіти, які виявили мінімально достатній рівень знань з дисципліни, необхідний для продовження навчання, вивчили основні терміни курсу та орієнтуються в матеріалі базового підручника, ставлять оцінку **E**.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами вивчення дисципліни отримали незадовільні оцінки **FX** або **F**, повинні додатково виконати індивідуальні завдання для підвищення рівня своїх знань і при оцінці FX повторно перескласти підсумковий контроль,а при оцінці F пройти повторний курс вивчення дисципліни зі складанням підсумкового контролю.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **50 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – **50 балів,** за **100-бальною університетською шкалою.**

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)	Кількість балів (екзаменаційна робота)	Сумарна к-ть балів

Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	50	100
6	5	6	5	6	5	6	6	5		

Т1, Т2 ... Т9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю

1. Поняття міжнародного приватного права.
2. Предмет міжнародного приватного права.
3. Методи правового регулювання в міжнародному приватному праві.
4. Юридична природа норм міжнародного приватного права і його місце в національній системі права.
5. Співвідношення міжнародного приватного права з цивільним правом України і міжнародним публічним правом.
6. Система міжнародного приватного права.
7. Види джерел міжнародного приватного права (загальна характеристика).
8. Внутрідержавне (національне) законодавство як джерело міжнародного приватного права.
9. Міжнародний договір в системі джерел міжнародного приватного права.
10. Міжнародний звичай.
11. Судова та арбітражна практика.
12. Роль міжнародних органів в процесі створення норм міжнародного приватного права. Уніфікація міжнародного приватного права.
13. Проблема кодифікації міжнародного приватного права.
14. Колізійна норма в міжнародному приватному праві та її елементи.

15. Види колізійних норм.
16. Формули прикріплення.
17. Сутність проблеми кваліфікації та основні способи її вирішення.
18. Зворотне відсилання та відсилання до закону третьої держави.
19. Застереження про публічний порядок.
20. Обхід закону в міжнародному приватному праві.
21. Взаємність і реторсії в міжнародному приватному праві.
22. Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві.
23. Право-та дієздатність фізичних осіб; визнання безвісно відсутнім та оголошення померлим у міжнародному приватному праві.
24. Критерій визначення особистого статуту фізичних осіб у міжнародному приватному праві (громадянство, доміцилій).
25. Основні принципи правового положення іноземців (національний режим, режим найбільшого сприяння, спеціальний режим, преференційний режим).
26. Законодавство України про поняття "іноземець" та зміну правового статусу іноземців.
27. Правовий статус іноземців в Україні.
28. Основні питання правового статусу громадян України за кордоном.
29. Особливості правового статусу біпатридів і апатридів.
30. Правове положення юридичних осіб у міжнародному приватному праві.
31. Поняття юридичної особи.
32. Особистий статут і «національність» юридичної особи.
33. Загальна характеристика правового статусу іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні.
34. Правовий статус суб'єктів господарювання України за кордоном.
35. Транснаціональні корпорації та міжнародні юридичні особи.
36. Організаційно-правові форми спільної господарської діяльності в практиці міжнародного приватного права.
37. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права.
38. Держава як суб'єкт майнових відносин.
39. Імунітет держави та його види.
40. Правовий статус торговельних представництв держав за кордоном.
41. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного приватного права.
42. Поняття і види речевих прав.
43. Об'єкти речевих прав у міжнародному приватному праві.
44. Цінні папери і оборотні документи.
45. Відносини власності у міжнародному приватному праві.
46. Загальні питання права власності у відносинах з «іноземним елементом» за законодавством України.
47. Застосування законів про націоналізацію.
48. Колізійні питання права власності за законодавством України та у міжнародному приватному праві.
49. Правове положення власності української держави і українських юридичних осіб за кордоном.
50. Правове регулювання іноземних інвестицій.

51. Міжнародний захист іноземних інвестицій.
52. Поняття і особливості зовнішньоекономічної угоди.
53. Форма зовнішньоекономічних угод.
54. Умови та облік (реєстрація) зовнішньоекономічних угод.
55. Колізійно-правові питання зовнішньоекономічних угод.

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформальної освіти здійснюється на основі Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти - https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity

Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивченні навчальної дисципліни також реалізується через участь у неформальній/інформальній освіті.

Рекомендована література

Основна

1. Довгерт А. Міжнародне приватне право: зміна концепції. Київ: Алерта, 2024. 256с.
2. Килимник І. І. Міжнародне приватне право: навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018.
3. Мирошниченко В.О. Міжнародне приватне право у схемах і визначеннях: Навчальний посібник. / В.О. Мирошниченко. К.: Центр учбової літератури, 2018.
4. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник / за ред. А.С. Довгерта і В.І. Кисіля. Київ : Алерта, 2012. 376 с.
5. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону / за ред. доктора юридичних наук, проф. А. Довгерта. Харків: ТОВ «Одіссей», 2008. – 352 с.
6. Міжнародне приватне право. Особлива частина : підручник / за ред. А.С. Довгерта і В.І. Кисіля. Київ : Алерта, 2013. – 400 с.
7. Міжнародне приватне право / за ред. С. Г. Кузьменко. Київ : Центр учб. л-ри, 2010. 316 с.
8. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник / ред.: А. С. Довгерт, В. І. Кисіль. Київ : Алерта, 2012. 376 с.
9. Міжнародне приватне право: підручник / за ред.: В.П. Жушман, І. А. Шуміло. Харків: Право, 2012. 320 с.
10. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021.

11. Чубарєв В.Л. Міжнародне приватне право: Навч. посібник. Київ : Атіка, 2006. 608 с.
12. Юлдашев О.Х. Міжнародне приватне право: Академічний курс: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Концерн «Видавничий дім «Ін Юре» 2004. 352 с.
13. Юлдашев О.Х. Міжнародне приватне право: Теоретичні та прикладні аспекти. Київ: МАУП, 2004. 576 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради України. URL: https://rada.gov.ua/
2. Сайт Міністерства юстиції України. URL: https://minjust.gov.ua/
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
4. Електронна бібліотека: www.elibrary.ru
5. Київська центральна міська публічна бібліотека ім. Лесі Українки. URL: http://lucl.lucl.kiev.ua
6. Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. URL: http://www.univer.kharkov.ua
7. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: http://korolenko.kharkov.com
8. Бібліотека юриста. URL: http://www.lawbook.by.ru
9. «Правознавець» – бібліотека юридичної літератури. URL: http://www.pravoznavec.com.ua
10. Сайт Наукової бібліотеки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. URL: http://abris.crimea.ua
11. Одеська національна наукова бібліотека ім. М. Горького. URL: http://www.odnb.odessa.ua

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть оригінальним дослідженням чи міркуванням й об'єктивно оцінені викладачем.

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»: https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/;
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»: https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/;
- «Політикою використання штучного інтелекту в Чернівецькому

національному університету імені Юрія Федьковича»: https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/.

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.